

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ  
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է  
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների  
 խորհրդի 25-06-2024 թ. որոշմամբ  
 «ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ» ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ  
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն  
 հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

<b>1. Հիմնադրամի՝</b>		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ» ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ ԹԱՂԱՄԱՍ Տերյան փող., 105	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00702	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2007-03-15	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	01559259	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(010)228241374	
	+(099)099228241	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	<a href="http://www.seua.am">http://www.seua.am</a>	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	Poltex777@gmail.com	
<b>2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝</b>		
չի լրացվում չի լրացվում չի լրացվում		
<b>3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝</b>		
չի լրացվում չի լրացվում		
<b>4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝</b>		
Ռաֆաել Զիտյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	2	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
<b>8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝</b>		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	"Էվոկա բանկ" ՓԲԸ-ից տոկոսային եկամտի ստացում	7,754,126
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
<b>9. Հիմնադրի ներդրումը՝</b>		

9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
<b>10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերություններ</b>		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
<b>11. Իրականացված ծրագրերը՝</b>		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում 2023-25թ ընթացքում տեղադրող 163ԿՎ հզորությամբ առելային վոլտային կայանի 2023թ փուլով նախատեսված հզորությունների ստեղծում	10,956,480	
Դիզայնի ֆակուլտետի վերանորոգում	1,027,926	
<b>12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը</b>	16,157,406	
<b>13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը</b>	11,984,406	

**Նշումներ՝**

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 26 էջերից:  
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն \_\_\_\_\_  
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ \_\_\_\_\_  
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**«Պլիտեխնիկ»  
գիտակրթական բարեգործական  
հիմնադրամ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ  
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին  
ավարտված տարվա համար**

## **Բովանդակություն**

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9



## Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Պոլիտեխնիկ» գիտակրթական բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

### Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Պոլիտեխնիկ» գիտակրթական բարեգործական հիմնադրամի (այսուհետ՝ «Կազմակերպություն») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ եկամտի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ) համաձայն:

### Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (<ԼՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ համաձայն այդ պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

### Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խնդրաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Կազմակերպությունը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է վերահսկել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացը:

### Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խնդրաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճան է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խնդրաթյուրում՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խնդրաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե

Էյ-Էմ-ԷյՋ Աուդիտը HLB-ի անկախ անդամ է, որը աուդիտորական և խորհրդատվական ընկերությունների համաշխարհային ցանց է:

կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել որ, առանձին կամ միասին վերցված ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել գաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, բայց ոչ Կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- կատարում ենք եզրահանգում՝ ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է ղեկավարի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որոնք կարող են լուրջ կասկածներ հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևավորենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Կազմակերպության կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձությունները այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք Խորհրդում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած էական հարցերի, այդ թվում աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

  
Արամ Հովհաննիսյան  
Գլխավոր տնօրեն  
«Էյ-Էմ-Էյ Աուդիթ» ՓԲԸ  
25 հունիսի 2024թ.



  
Լիլիթ Հովհաննիսյան  
Պատասխանատու աուդիտոր

«Պոլիտեխնիկ» գիտակրթական բարեգործական հիմնադրամ  
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն  
 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<b>ԱՆՏԻՎՆԵՐ</b>			
<b>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</b>			
Երկարաժամկետ բանկային ավանդներ	10	81,095	-
<b>Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ</b>		<b>81,095</b>	<b>-</b>
<b>Ընթացիկ ակտիվներ</b>			
Տրված կանխավճարներ		24	13
Կարճաժամկետ բանկային ավանդներ	10	35,268	120,890
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	17,787	19,204
<b>Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ</b>		<b>53,079</b>	<b>140,107</b>
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>		<b>134,174</b>	<b>140,107</b>
<b>ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>			
<b>Սեփական կապիտալ</b>			
Զբաղիչված շահույթ		(7,762)	(10,006)
<b>Ընդամենը սեփական կապիտալ</b>		<b>(7,762)</b>	<b>(10,006)</b>
<b>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</b>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	11	123,720	130,720
<b>Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</b>		<b>123,720</b>	<b>130,720</b>
<b>Ընթացիկ պարտավորություններ</b>			
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	12	18,103	19,264
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		113	129
<b>Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ</b>		<b>18,216</b>	<b>19,393</b>
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>		<b>141,936</b>	<b>150,113</b>
<b>Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</b>		<b>134,174</b>	<b>140,107</b>

*«Պլիտեխնիկ» գիտակրթական բարեգործական հիմնադրամ  
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվություն  
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար*

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2023թ.	2022թ.
Գործառնական այլ եկամուտներ	4	8,161	4,016
Վարչական ծախսեր	5	(3,320)	(3,309)
Գործառնական այլ ծախսեր	6	(11,984)	(8,599)
Ֆինանսական եկամուտ	8	10,226	8,898
Ֆինանսական ծախսեր	8	-	(17,314)
<b>Շահույթ/(վնաս) մինչև շահութահարկով հարկումը</b>		<b>3,083</b>	<b>(16,308)</b>
Շահութահարկի գծով ծախս	7	(839)	(1,006)
<b>Շահույթ/(վնաս) տարվա համար</b>		<b>2,244</b>	<b>(17,314)</b>
<b>Այլ համապարփակ եկամուտ</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Տարվա շահույթ/(վնաս) և ընդամենը համապարփակ եկամուտ</b>		<b>2,244</b>	<b>(17,314)</b>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2024 թվականի հունիսի 25-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Ռաֆայել Զիտյան  
Գործադիր տնօրեն




*«Պոլիտեխնիկ» գիտակրթական բարեգործական հիմնադրամ  
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն  
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար*

հազ. դրամ	Չբաշխված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
<b>Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.</b>	<b>7,308</b>	<b>7,308</b>
Վնաս տարվա համար	(17,314)	(17,314)
<b>Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար</b>	<b>(17,314)</b>	<b>(17,314)</b>
<b>Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.</b>	<b>(10,006)</b>	<b>(10,006)</b>
<b>Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.</b>	<b>(10,006)</b>	<b>(10,006)</b>
Շահույթ տարվա համար	2,244	2,244
<b>Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար</b>	<b>2,244</b>	<b>2,244</b>
<b>Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.</b>	<b>(7,762)</b>	<b>(7,762)</b>

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 9-ից 26-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
<b>ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ</b>		
Վճարումներ ծառայությունների դիմաց	(1,479)	(429)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(2,880)	(2,880)
Վճարված շահութահարկ	(856)	(1,169)
Վճարումներ դրամաշնորհային ծրագրերի համար	(10,956)	(8,599)
<b>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր</b>	<b>(16,171)</b>	<b>(13,077)</b>
<b>ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ</b>		
Բանկային ավանդներից ստացված տոկոսներ	7,754	8,964
<b>Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր</b>	<b>7,754</b>	<b>8,964</b>
<b>ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ</b>		
Բանկային ավանդի նվազում	7,000	3,000
<b>Ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր</b>	<b>7,000</b>	<b>3,000</b>
<b>Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում</b>	<b>(1,417)</b>	<b>(1,113)</b>
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	19,204	20,317
<b>Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ (ծնթզ. 9)</b>	<b>17,787</b>	<b>19,204</b>

## 1 Նախապատմություն

### (ա) Կազմակերպությունը և հիմնական գործունեությունը

«Պոլիտեխնիկ» գիտակրթական բարեգործական հիմնադրամը (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) հիմնադրվելու էր կամավոր գույքային վճարումների հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հետապնդում է կրթական, գիտական, սոցիալական և բարեգործական նպատակներ:

Կազմակերպությունը ստեղծվել է 2007թ. մարտի 15-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Կազմակերպության հիմնական նպատակն է՝

- նպաստել Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի (Պոլիտեխնիկ) (այսուհետ՝ Համալսարան) զարգացմանն ու իմիջի ամրապնդմանը,
- աջակցել Հայաստանում ճարտարագիտական ներուժի զարգացմանը և արդյունաբերության տեխնոլոգիական առաջընթացին,
- օժանդակել Համալսարանի դասախոսների, ուսանողների, նախկին դասախոսների սոցիալական պաշտպանության իրականացմանը:

Կազմակերպության հիմնադիրներն են՝

- «Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի (Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան) շրջանավարտների ասոցիացիա» ՀԿ,
- «Գրանտ Տոբակո» Հայ-կանադական ՀԶ ՍՊԸ,
- «Մաքուր երկաթի գործարան» ԲԲԸ,
- «Սինոփսիս ֆոր Արմենիա» բերագործական հիմնադրամ:

Կազմակերպության հոգաբարձուների խորհուրդը բաղկացած է ութ անդամից՝

- Խորհրդի նախագահ՝ Աշոտ Բաղդասարյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Արա Ավետիսյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Ոստանիկ Մարուխյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Գենիկ Կարապետյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Սամվել Ճզմաչյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Յուրի Սարգսյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Տարոն Մարգարյան,
- Խորհրդի անդամ՝ Խաչատուր Սուքիասյան:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքները ներկայացված են ծանոթագրություն 15-ում:

Կազմակերպության իրավաբանական և գործունեության իրականացման հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան 105:

2023 թվականի ընթացքում Կազմակերպության աշխատողների միջին քանակը կազմել է 2 աշխատող (2022թ.՝ 2 աշխատող):

### (բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, նրա գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են բարեփոխվել և կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

## 2 Պատրաստման հիմունքները

### (ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ) պահանջների համաձայն:

### (բ) Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

### (գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (“դրամ”), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նշվում է այլ տեղեկատվություն:

### (դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա առավելագույն էական ազդեցություն ունեցող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Ծանոթագրություն 10 – Երկարաժամկետ և կարճաժամկետ բանկային ավանդներ
- Ծանոթագրություն 14 – Պայմանական դեպքեր

### Իրական արժեքի որոշում

Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման մի շարք դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի որոշում ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Կազմակերպությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները:

Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնհատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև՝

*1-ին մակարդակ.* համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված),

*2-րդ մակարդակ.* 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ

ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների վրա հիման վրա ստացվող),

3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք էական են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն Կազմակերպությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

### 3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

#### (ա) Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Ֆինանսական եկամուտը և ծախսերը ներառում են.

- ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը,
- փոխարժեքային տարբերություններից ստացված օգուտը կամ վնասը:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հաշվեգրվելուն պես՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական ծախսերը ներառում են փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսերը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած վնասը:

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթը և վնասը ներկայացվում են գուտ հիմունքով որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս:

#### (բ) Արտարժույթ

##### (i) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

#### (գ) Ֆինանսական գործիքներ

##### (i) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում դրանց, առաջացման օրը: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվի (եթե այն առևտրային դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում էական ֆինանսավորման բաղկացուցիչ) կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող միավորի համար, գործիքի ձեռքբերմանը կամ թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսումները: Էական ֆինանսավորման բաղկացուցիչ չպարունակող առևտրային դեբիտորական պարտքի սկզբնական չափումն իրականացվում է գործարքի գնով:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքերը ներառում է ֆինանսական ակտիվների հետևյալ դասերը. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, բանկային ավանդներ և այլ դեբիտորական պարտքեր:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են ընթացիկ բանկային հաշիվները:

(ii) **Դասակարգում և հետագա չափում**

**Ֆինանսական ակտիվներ**

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրում, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրում կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կազմակերպությունը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վրա ազդում է այդ փոփոխությունը, վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը կարող է անդառնալիորեն նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման պահանջները, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանա:

**Ֆինանսական ակտիվներ - Բիզնես մոդելի գնահատում**

Կազմակերպությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է

գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Գնահատման ժամանակ դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ֆինանսական ակտիվների նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապահանջման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար և Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ակտիվները:

**Ֆինանսական ակտիվներ - Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ**

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ կապված այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Կազմակերպությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այստեղ ներառվում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների ժամկետը կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների գումարը կամ ժամկետները,
- վաղաժամկետ մարման և գործողության ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Կազմակերպության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ (օրինակ՝ ոչ վերադարձնելի ֆինանսական ակտիվից):

Վաղաժամկետ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե վաղաժամկետ մարման գումարը, ըստ էության, իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել լրացուցիչ ողջամիտ հատուցում պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման համար:

**Ֆինանսական ակտիվներ - Հետագա չափում, շահույթ և վնաս**

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում

են շահույթում կամ վնասում: Ապահանաչումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

**Ֆինանսական պարտավորություններ - Դասակարգում, հետագա չափում, շահույթ և վնաս**

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապահանաչումից առաջացող ցանկացած շահույթը կամ վնասը նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

**(iii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխություն**

**Ֆինանսական ակտիվներ**

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոխվում են, Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապահանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Կազմակերպությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինող ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերից: Կազմակերպությունը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը քանակական և որակական գործոնների հիման վրա հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն:

Եթե դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահանաչման ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Կազմակերպությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.

- ֆինանսական ակտիվի արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որի արդյունքում միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշը չի բավարարվում (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ավելացում):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանաչմանը: Այս դեպքում, Կազմակերպությունը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխության գծով շահույթ կամ վնաս՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված, վերանայված կամ փոփոխված պայմանագրային դրամական

միջոցների ներկա արժեք: Ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճշգրտում են փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված ֆինանսական ակտիվի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում:

#### **Ֆինանսական պարտավորություններ**

Կազմակերպությունն ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պայմաններով պարտավորության գծով դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխարինումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապահանաչմանը, Կազմակերպությունը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանաչման, այսինքն, Կազմակերպությունը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխարինման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում փոփոխության (կամ փոխարինման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների գծով դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունները չեն համարվում փոփոխություն, եթե հանդիսանում են գործող պայմանագրային պայմանների արդյունք:

Կազմակերպությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Կազմակերպությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման պայմանի ավելացում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմանների համաձայն դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ՝ վճարված վճարները (առանց ստացված վճարների)՝ զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության գծով մնացած դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխարինումը կամ վերջիններիս պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճանաչվում են որպես մարումից շահույթի կամ վնասի մաս: Եթե փոխարինումը կամ պայմանների փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում:

(iv) **Ապահանաչում**

#### **Ֆինանսական ակտիվներ**

Կազմակերպությունն ապահանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց

ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում, Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում վերահսկողությունը ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ:

#### **Ֆինանսական պարտավորություններ**

Կազմակերպությունն ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Կազմակերպությունը նաև ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապահանաչման ժամանակ մարված հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

#### **(v) Հաշվանցում**

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ գումարով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, երբ Կազմակերպությունն ունի գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

#### **(դ) Արժեզրկում**

##### **(i) Ոչ ամանցյալ ֆինանսական ակտիվներ**

#### *Ֆինանսական գործիքներ և պայմանագրային ակտիվներ*

Կազմակերպությունը ճանաչում է սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար:

Կազմակերպությունն առևտրային դերիտորական պարտքերի վնասի գծով պահուստը չափում է ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով:

Երբ Կազմակերպությունը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո և երբ գնահատում է սպասվող պարտքային վնասը, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է թե՛ քանակական և թե՛ որակական տվյալները, ինչպես նաև Կազմակերպության նախկին փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը: Հեռանկարի վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի ներառվում ֆինանսական ակտիվների կարճաժամկետ բնույթի պատճառով:

Կազմակերպությունը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի էական աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Կազմակերպությունը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով պարտականությունները չեն կատարվել, եթե՝

- հավանական չէ, որ պարտապանը ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականություններն Կազմակերպության նկատմամբ, կամ

- Ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վնասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում Ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Սպասվող պարտքային վնասի գնահատման ժամանակ դիտարկվող առավելագույն ժամկետն իրենից ներկայացնում է առավելագույն պայմանագրային ժամկետը, որի ընթացքում Կազմակերպությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի:

#### *Սպասվող պարտքային վնասի չափում*

Սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է պարտքային վնասի հավանականությունից ելնելով կշռված պարտքային վնասի գնահատականը: Պարտքային վնասը չափվում է որպես բոլոր պակասող դրամական միջոցների ներկա արժեք (այսինքն՝ որպես տարբերություն այն դրամական միջոցների հոսքերի միջև, որոնք Կազմակերպությունը պետք է ստանա պայմանագրի համաձայն, և որոնք ակնկալում է ստանալ):

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի կարճ ժամկետի պատճառով սպասվող պարտքային վնասը չի զեղչվում:

#### **Սպասվող պարտքային վնասի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում**

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վնասի գծով պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

#### *Դուրսգրում*

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, եթե Կազմակերպությունը չունի ողջամիտ հիմքեր ակնկալելու ֆինանսական ակտիվի ամբողջական կամ մասնակի փոխհատուցումը: Իր հաճախորդների համար Կազմակերպությունը կիրառում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի դուրսգրման քաղաքականություն ֆինանսական ակտիվի ավելի քան երեք տարի ժամկետանց լինելու դեպքում՝ հիմք ընդունելով որ դա ողջամիտ ժամանակահատված է: Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելիք գումարների փոխհատուցման հետ կապված Կազմակերպության ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

#### **(ե) Աշխատակիցների հատուցումներ**

Կազմակերպությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները չափվում է չզեղչված հիմունքով և ծախսագրում է, երբ համապատասխան ծառայությունը ստացվում է:

Պարտավորություն է ճանաչվում աշխատակիցներին վճարման ենթական այն գումարների մասով, որոնց համար աշխատակցի կողմից մատուցված ծառայության դիմաց Կազմակերպությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել:

#### **(զ) Շնորհներ**

Եկամուտներին և ակտիվներին վերաբերող շնորհների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է իրական արժեքով, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ շնորհը կստացվի և Կազմակերպությունը բավարարելու է շնորհի հետ կապված պայմանները:

**(i) Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ**

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է, որ Կազմակերպությունը պետք է գնի, կառուցի կամ այլ կերպ ձեռք բերի ոչ ընթացիկ ակտիվներ, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ոչ դրամային ակտիվի ձևով ստացված շնորհները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են անվանական արժեքով և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կամ այդ ակտիվի սպառումից առաջացող օգուտներին գուզընթաց:

**(ii) Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ**

Շնորհները, որոնք փոխհատուցում են Կազմակերպության կատարած ծախսումների համար, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, որպես այլ եկամուտ սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները:

**(Է) Ծահութահարկի գծով ծախս**

Ծահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված տարրերին:

**(i) Ընթացիկ հարկ**

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

**(ii) Հետաձգված հարկ**

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք  
Կազմակերպությունն ակնկալում է, ունենալ երբ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում իր  
ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը կվերականգնի կամ կհաշվանցվի:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե  
Կազմակերպությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային  
պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և  
հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները  
վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն  
հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Կազմակերպությունը մտադիր է հարկային  
պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել գուտ հիմունքով կամ  
միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

**(ը) Գեռևա չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ**

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք  
ընդունվել էին սակայն դեռ չէին գործում Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների  
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև: Կազմակերպությունը  
մտադիր է ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, եթե  
դրանք կիրառելի լինեն, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

- *Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ  
ընթացիկ:* 2020 թվականի հունվարին և 2022 թվականի հոկտեմբերին ՀՀՄՄ-ն  
փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՄ 1-ի 69-ից 76-րդ պարագրաֆներում՝ հստակեցնելու  
պարտավորությունների որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները:

Ի լրումն, բացահայտման պահանջ է ավելացվել, երբ վարկային համաձայնագրից բխող  
պարտավորությունը դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ, և կազմակերպության՝ մարումը  
հետաձգելու իրավունքը պայմանավորված է տասներկու ամսվա ընթացքում ապագա  
պայմանագրային պայմաններին համապատասխանությամբ: Փոփոխությունները ուժի մեջ  
են 2024 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու  
ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետընթաց:

#### 4 Գործառնական այլ եկամուտներ

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից	8,161	4,016
	<b>8,161</b>	<b>4,016</b>

#### 5 Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	2,880	2,880
Այլ ծախսեր	440	429
	<b>3,320</b>	<b>3,309</b>

Տարվա ընթացքում Կազմակերպության աշխատողների միջին քանակը կազմել է 2 աշխատող (2022թ.՝ 2 աշխատող):

#### 6 Գործառնական այլ ծախսեր

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Դրամաշնորհային ծրագրերի ծախսեր	11,984	8,599
	<b>11,984</b>	<b>8,599</b>

Կազմակերպությունը 2023 թվականի ընթացքում հատկացվել է միջոցներ Հայաստանի Ազգային Պոլիտեխնիկական Համալսարանում (ՀԱՊՀ) արևային վահանակներով 81.6 կիլովատ հզարությամբ կայանի ստեղծման համար՝ 10,956 հազար դրամ, ինչպես նաև ՀԱՊՀ-ի ընթացիկ գործունեության հետ կապված հրատապ խնդիրների ֆինանսավորում՝ 1,028 հազար դրամ գումարով:

2022 թվականի ընթացքում աջակցել է 2020 թվականին Արցախի Հանրապետության դեմ սանձագերծված պատերազմի ընթացքում վիրավորում ստացած և ծնող կորցրած, վնասված համակարգում սովորող ՀԱՊՀ ուսանողների ուսման վճարի վճարման հարցում՝ 8,599 հազար դրամ:

#### 7 Ծահութահարկի գծով ծախս

Կազմակերպությունը շահութահարկը վճարում է 18% դրույքով (2023թ.՝ 18%):

հազ. Դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	839	1,006
Ընթացիկ տարի		
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	-	-
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	<b>839</b>	<b>1,006</b>

## 8 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
<b>Շահույթում կամ վնասում ճանաչված</b>		
Տոկոսային եկամուտ բանկային ավանդներից	7,982	8,898
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	2,244	-
<b>Ֆինանսական եկամուտ</b>	<b>10,226</b>	<b>8,898</b>
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	-	(17,314)
<b>Ֆինանսական ծախսեր</b>	<b>-</b>	<b>(17,314)</b>
<b>Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ ֆինանսական եկամուտ</b>	<b>10,226</b>	<b>(8,416)</b>

## 9 Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
Բանկային հաշիվներ	17,787	19,204
	<b>17,787</b>	<b>19,204</b>

Կազմակերպության ենթարկվածությունը տոկոսադրույքի ռիսկին և ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների զգայունության վերլուծությունը ներկայացված են ծանոթագրություն 13-ում:

## 10 Երկարաժամկետ և կարճաժամկետ բանկային ավանդներ

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն Կազմակերպության մինչև մարման ժամկետը պահվող և ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկային ավանդների պայմանագրային պայմանների մասին:

Տոկոսադրույքի, պարտքային և արտարժույթի ռիսկին Կազմակերպության ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 13-ում:

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
<b>Ոչ ընթացիկ</b>		
Երկարաժամկետ բանկային ավանդներ	81,095	-
	<b>81,095</b>	<b>-</b>
<b>Ընթացիկ</b>		
Կարճաժամկետ բանկային ավանդներ	35,268	120,890
	<b>35,268</b>	<b>120,890</b>

### (ա) Պայմաններ և մարման ժամկետներ

Ստորև ներկայացված են բանկային ավանդների պայմանները:

հազ. դրամ	Բանկային ավանդ	Արտարժույթ	Անվանակ տոկոսադր.	Մարման տարին	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
					Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
	Թիվ 1	ԱՄՆ դոլար	5.25%	2025	88,681	81,095	-	-
	Թիվ 2	ՀՀ դրամ	9.0%	2024	38,176	35,268	-	-
	Թիվ 1	ԱՄՆ դոլար	5.25%	2023			86,979	78,861
	Թիվ 2	ՀՀ դրամ	10.0%	2023			30,014	25,021
	Թիվ 3	ՀՀ դրամ	9.0%	2023			18,538	17,008
					<b>126,857</b>	<b>116,363</b>	<b>135,531</b>	<b>120,890</b>

Բոլոր բանկային ավանդներն ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ավանդների իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ զեղչման ազդեցությունն էական չէ:

## 11 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
<b>Տարեսկզբի դրությամբ</b>	<b>130,720</b>	<b>133,720</b>
Վերադասակարգում եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	(7,000)	(3,000)
<b>Տարեվերջի դրությամբ</b>	<b>123,720</b>	<b>130,720</b>

## 12 Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

հազ. դրամ	2023թ.	2022թ.
<b>Տարեսկզբի դրությամբ</b>	<b>19,264</b>	<b>20,280</b>
Վերադասակարգում ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	7,000	3,000
Շնորհից եկամտի ճանաչում	<b>26,264</b>	<b>23,280</b>
	(8,161)	(4,016)
<b>Տարեվերջի դրությամբ</b>	<b>(8,161)</b>	<b>(4,016)</b>
	<b>18,103</b>	<b>19,264</b>

Կազմակերպությունը 2023 թվականի ընթացքում դրամական տեսքով շնորհներ չի ստացել (2022թ.՝ շնորհներ չի ստացել):

## 13 Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

### (ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

### (բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Կազմակերպությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների ու Կազմակերպության գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Տարբեր ընթացակարգերի միջոցով Կազմակերպությունը նպատակ ունի ձևավորել վերահսկման կանոնակարգված ու կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները կունենան հստակ սահմանված դերեր և պարտականություններ:

**(գ) Պարտքային ռիսկ**

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Կազմակերպության նկատմամբ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների գծով:

**(i) Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին**

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը: Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը:

**հազ. դրամ**

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ  
 Բանկային ավանդներ

Հաշվեկշռային արժեք	
2023թ.	2022թ.
17,787	19,204
116,363	120,890
<b>134,150</b>	<b>140,094</b>

Բանկային հաշիվները պահվում են մեկ տեղական բանկում, իսկ բանկային ավանդները պահվում են մեկ այլ տեղական բանկում: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները արժեզրկված կամ ժամկետանց չէին:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների:

**հազ. դրամ**

Տեղական

Հաշվեկշռային արժեք	
2023թ.	2022թ.
134,150	140,094
<b>134,150</b>	<b>140,094</b>

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն ըստ հաճախորդների տեսակների:

**հազ. դրամ**

Իրավաբանական անձինք և կազմակերպություններ

Հաշվեկշռային արժեք	
2023թ.	2022թ.
134,150	140,094
<b>134,150</b>	<b>140,094</b>

**(դ) Իրացվելիության ռիսկ**

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Կազմակերպությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Կազմակերպության մոտեցումն է ապահովել բավարար իրացվելիություն բնականոն և արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Կազմակերպության համբավը վտանգելու:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը ֆինանսական պարտավորություններ չունի:

**(ե) Ծուկայական ռիսկ**

Ծուկայական ռիսկը Կազմակերպության եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում փոխարժեքի դրույքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

**(i) Արտարժույթի ռիսկ**

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ուներ արտարժույթով արտահայտված հետևյալ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի ռիսկին Կազմակերպության ենթարկվածությունը կապված է դրամից տարբեր արժույթով՝ ԱՄՆ դոլարով արտահայտված արտարժույթային բանկային ավանդի հետ:

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները՝

ՀՀ դրամով	Միջին դրույք		Սփոթ դրույքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
1 ԱՄՆ դոլար	392.45	435.87	404.79	393.57

  

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված
	2023թ.	2022թ.
Բանկային ավանդներ	81,095	78,861
	<b>81,095</b>	<b>78,861</b>

**Զգայունության վերլուծություն**

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ամրապնդումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացնի շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը դիտարկում է որպես խելամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունն ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ: Վերլուծությունն իրականացվել է նույն հիմունքով 2019թ. համար, չնայած արտարժույթի փոխարժեքների խելամտորեն հնարավոր տատանումները տարբեր են եղել, ինչպես ներկայացված է ստորև:

հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս
2023թ. ԱՄՆ դոլար (10% ամրապնդում)	8,109	8,109
2022թ. ԱՄՆ դոլար (10% ամրապնդում)	7,886	7,886

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի թուլացումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

**(ii) Տոկոսադրույքի ռիսկ**

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում բանկային ավանդների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Դեկլավարությունը չի